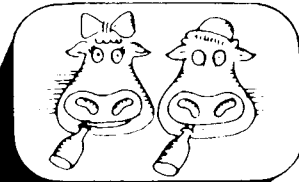

גידול

גידול יונקים במלונות

יאיר צוק ואהרון בן אשר, שה"מ – משרד החקלאות

לאחרונה הוציאה מח' ההמחשה של שה"מ דף המלצות מקצועיות לשימוש במלונות בתוך שיכון ליונקים. לאור התפשטות השיטה במשקים באזורי הארץ השונים והנסיון הנרכש, לעתים בדרך הקשה – מצאנו לנכון להביא את תוכן הדף במלואו, בצירוף השרטוט. כמו-כן, אנו מזמינים את הרפתנים במשקים לתרום מנסיונם בשימוש במלונות לגידול יונקים, ככל שזה מצטבר ולטובת כלל המשקים.

תשתית ושטח רצוי לבחור שטח עם שיפוע מתון של כ-2%. את הקרקע יש להגביה מפני הסביבה, לפלס ולמלא בחומר יציב, כמו פסולת סיד וכו'. יש ליצור תנאי ניקוז מתאימים.

הצבה. את המלונות מציבים בשורה או שורות עם רווח של כ-80–100 ס"מ בין אחת לשניה וכ-4 מטר בין השורות. הפתחים של המלונות יהיו מופנים לצד צפון/צפון-מזרח, כדי למנוע כניסת שמש וגשם למבנה המלונה. יתכן שינוי זמני מסויים בכיוון ההצבה עם שינוי עונות השנה ואזורי אקלים שונים.

המלונה בנויה משני חלקים, מבנה וחצר. השרטוט מראה את המידות המומלצות. את המלונה ניתן לבנות מחומרים שונים:

מסגרת מתכת בשילוב פחים;

מסגרת מתכת בשילוב עץ;

מסגרת מתכת בשילוב חומרים פלסטיים;

מבנה חומר פלסטי, לרוב פיברגלס.

החצר תהיה בנויה רשת, בד"כ ממתכת. רצוי מגולוונת. רצוי לאפשר פירוק החצר ממבנה המלונה.

בחזית החצר יש ליצור התקן לכלים עבור מזון ומים. כלי המזון יהיו מוגנים מפני מיהגשמים. את המלונה יש לצבוע בצבע בהיר. רצוי מאד לבדוד את הגג בחומר מתאים, כדי למנוע עומס חום בקיץ.

לאחרונה החלו במספר משקים לגדל בני בקר במלונות, שיטה הקיימת מזה שנים בארצות הברית ולאחרונה התקבלה גם באירופה.

העניין בשיטה זו נובע משני טעמים עיקריים:

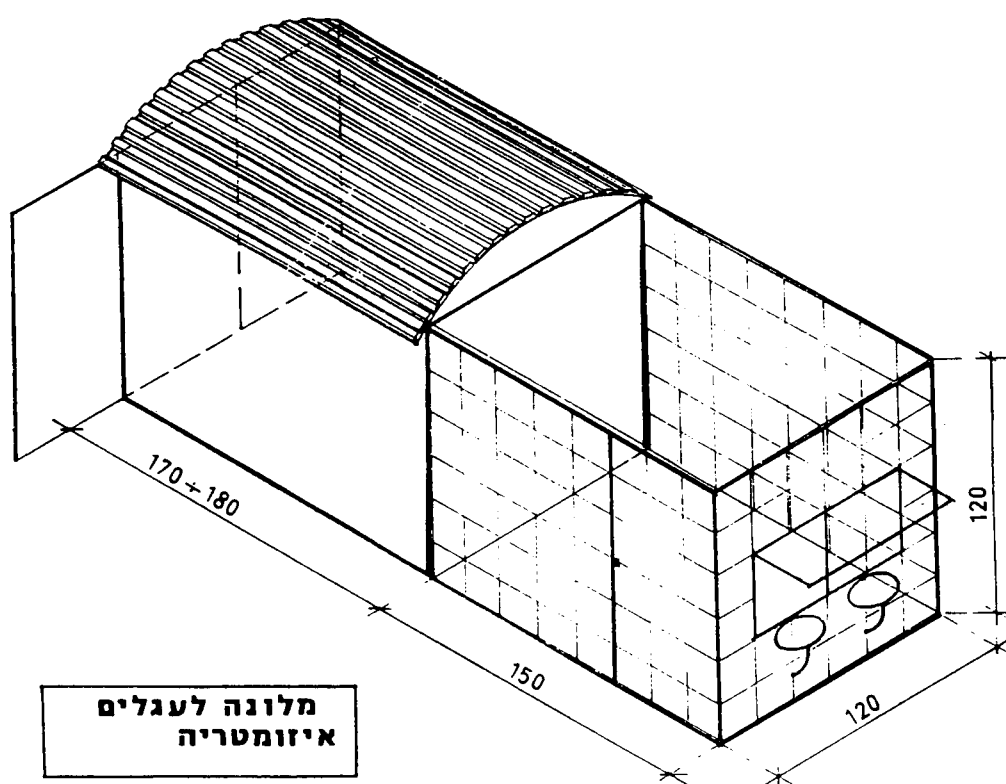
○ חסכון בהשקעות במבנים.

○ שיפור תנאי התברואה.

הנסיון בארץ עדיין מועט. אמנם, מסתמנות הצלחות, אך מתעוררות גם הרבה שאלות. מדריכי שה"מ ואנשי מקצוע אחרים עוקבים ולומדים את השיטה. ההנחיות המובאות להלן הן כלליות. יתכנו שינויים באזורי אקלים שונים או בתנאים השונים ממשק למשק. על כן מומלץ להיוועץ במדריכים לפני הכניסה להשקעות בלתי בדוקות. ראוי להזכיר, שמקור הפיתוח של המלונות הוא הארצות הקרות. ואמנם, אחת מן הבעיות החשובות שהתעוררו בארץ היא עומס החום בקיץ, גורם שאנו מנסים להתגבר עליו בתכנון צורת המבנה.

הגידול. את הוולד ניתן להכניס למלונה מן היום השני להיוולדו. משך השהיה 8–10 שבועות.

עקב קשיי ההסתגלות של הוולדות שהוחזקו בצורה בודדת, מוצע להעבירם למבנה רפד בו יהיו כקבוצות קטנות של 4 עד 8 ולדות. רק לאחר תקופת ביניים זו יועברו למבנה רפד כמקובל.

**מלונה לעגלים
איזומטריה**

לשיטת גידול זו מגבלות של חוסר נוחיות מסויים לעובדים, אשר אינם מוגנים בימות החורף והגשמים ובשמש הלוהטת בקיץ.

לאחרונה הושלם ניסוי ממושך לתצפית בנושא אחזקת יונקים במלונות עם דגש מיוחד על התנהגות היונקים בעונות שונות ובהצבה שונה של המלונה. הניסוי בוצע ברפת בית-קשת ותיאור מלא ומאידענייים יובא בחוברת "חקר ומעש" שתצא לקראת ראש-השנה תשנ"א.

חזית המלונה הפונה לחצר תהיה פתוחה באופן קבוע. בקיר החזית הנגדית תהיה מותקנת רשת ובקיר עצמו יש להתקין צירים כדי לאפשר הרמתו בקיץ לשם הגברת האיוורור. גם בקירות הצדדיים רצוי להתקין פתחי איוורור או סידורים להרמתם לצורך איוורור בימי חום. בתחתית המלונה מפזרים שכבת רפד שבבים או קש, וכד'. בחישוב מספר המלונות יש להביא בחשבון זמן איוורור בשמש ו"מנוחה" של לפחות כמה ימים בין מחזורי הגידול. קיימת אפשרות של הרמה או הזזת המלונה לשטח נקי סמוך. כל אלה כדי להוסיף לשיפור תנאי התברואה.